

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕХАНІЧНОЇ
ІНЖЕНЕРІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної
роботи

Олена ДЯГИЛЕВА

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З дисципліни	Вантажні перевезення
Факультет	Суднової енергетики
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	27 «Транспорт»
Спеціальність	275 «Транспортні технології»
Освітньо-наукова програма	Транспортні технології: експлуатація, ремонт та управління рухом засобів водного транспорту
Курс	Перший
Форма навчання	Очна / заочна

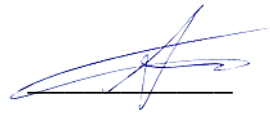
Херсон – 2023

Робочу навчальну програму дисципліни «Вантажні перевезення» розробили згідно з освітньо-науковою програмою та навчальним планом підготовки «Доктор філософії», галузь знань 27 «Транспорт», спеціальність 275 «Транспортні технології» д.т.н., проф. Букетов А.В., д.т.н., проф. Клевцов К.М., 12 с., мова навчання українська.

Програму розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри транспортних технологій та механічної інженерії

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри транспортних
технологій та механічної інженерії

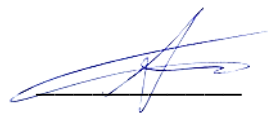

підпис

Андрій БУКЕТОВ

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньо-наукової
програми

підпис

Андрій БУКЕТОВ

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач аспірантурою та докторантурою

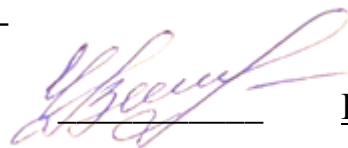

підпис

Едуард АППАЗОВ

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач відділу організаційно-
методичного
супроводу освітнього процесу

Валентина ЧЕРНЕНКО

Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 року

Позначення та скорочення:

ІМО – міжнародна морська організація;

ЄКТС – Європейська кредитно-трансферна система;

АТ – атестаційний тиждень;

Л – лекція;

ПЗ – практичне заняття;

ЛЗ – лабораторне заняття.

1. Місце дисципліни в структурі освітньо-наукової програми

Навчальна дисципліна «Вантажні перевезення» за навчальним планом є обов'язковою дисципліною циклу професійної підготовки, блоку дисциплін з набуття глибинних знань зі спеціальності. Загальна кількість годин – 120; 4,0 кредити, з них аудиторних 56 годин (28 годин лекційних, 28 – практичних), 64 години – самостійна робота.

Мета дисципліни. Метою дисципліни є освоєння та розуміння здобувачами основних теоретичних знань та практичних навичок з організації, планування, управління вантажними перевезеннями.

Передбачено надати загальні уявлення про транспортні характеристики вантажів, способи упакування, маркування вантажів, відомості про техніко-експлуатаційні показники, методи організації руху й роботи екіпажів транспортних засобів, вимоги до перевезення окремих видів вантажів.

Вивчення дисципліни «Вантажні перевезення» сприяє розширенню наукового світогляду, підвищенню загальної наукової культури та розвитку мислення та забезпечує знання, необхідні для розуміння процесів організації, планування, управління вантажними перевезеннями, з якими аспіранту доведеться зустрічатися у своїй фаховій діяльності.

При викладанні дисципліни враховуються особливості навчального плану підготовки з даного напрямку, вимоги безперервності і наступності знань з моделювання, організації та управління вантажними перевезеннями при вивченні спеціальних навчальних дисциплін.

Методи навчання і викладання. Під час викладання дисципліни перевага надається застосуванню як традиційної системи методів і прийомів, так і інноваційних інтерактивних методик (майстер-класи, науково-практичні семінари, наукові веб-семінари), інтерактивні лекції, ділові ігри, наукові дискусії, а також електронному навчанню в системі Moodle (<https://mdl.ksma.ks.ua/course/index.php?categoryid=984>) тощо.

Вивчення навчальної дисципліни «Вантажні перевезення» спрямована на формування наступних програмних результатів навчання (таблиця 1.1):

Таблиця 1.1 – Програмні результати навчання відповідно до освітньо-наукової програми

№	Основні програмні результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач
1	Вміння розробити стратегічні плани щодо сфер застосування науково-дослідних розробок
2	Уміння встановити самостійно дослідницькі цілі
3	Уміння аргументувати нестандартні рішення в критичних ситуаціях
4	Уміння передбачати можливості для успішної реалізації інноваційних ідей
5	Уміння вибирати технологію пошуку інформації
6	Здатність модифікувати набуті знання та навички
7	Вміння відходити від стереотипів, адаптуватися та діяти в новій ситуації

8	Уміння вирішувати задачі інноваційного характеру за допомогою сучасних програмних та технічних засобів
9	Удосконалювати засоби, технології, умови перевезення вантажів, пасажирів та багажу, методи оперативного управління процесами перевантаження у вузлах транспортної мережі
10	Застосовувати необхідні математичні методи та моделі, комп'ютерні технології для виконання визначених завдань у галузі транспортних систем та технологій
11	Застосувати відповідні стратегії прийняття управлінських рішень залежно від умов функціонування транспортних систем
12	Вдосконалювати методи, технологічні режими експлуатації, а також технічні засоби транспорту для організації міжнародних, змішаних та інтермодальних перевезень пасажирів і вантажів

Міжпредметні зв'язки навчальної дисципліни «Вантажні перевезення» з іншими дисциплінами освітньо-наукової програми наведено у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2. Міжпредметні зв'язки, які забезпечуються (наступними) дисциплінами.

№	Навчальна дисципліна
Попередні дисципліни	
1	Відсутні, враховуючи початок освітньої складової ОНП
Наступні дисципліни	
1	Логістика на водному транспорті
2	Інформаційні технології в науковій діяльності
3	Комерціалізація наукових досліджень
4	Ефективність експлуатації та управління рухом засобів водного транспорту

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувачі повинні

знати:

- стратегічні плани щодо сфер застосування науково-дослідних розробок;
- можливості для успішної реалізації інноваційних ідей;
- технологію пошуку інформації;
- задачі інноваційного характеру за допомогою сучасних програмних та технічних засобів.

вміти:

- встановити самостійно дослідницькі цілі;
- аргументувати нестандартні рішення в критичних ситуаціях;
- модифікувати набуті знання та навички;
- відходити від стереотипів, адаптуватися та діяти в новій ситуації.

отримати навички:

- удосконалення засобів, технологій, умов перевезення вантажів, пасажирів та багажу, методів оперативного управління процесами перевантаження у вузлах транспортної мережі;
- застосування необхідних математичних методів та моделей, комп'ютерних технологій для виконання визначених завдань у галузі транспортних систем та технологій;
- застосування відповідних стратегій прийняття управлінських рішень залежно від умов функціонування транспортних систем;
- вдосконалення методів, технологічних режимів експлуатації засобів транспорту для організації міжнародних, змішаних та інтермодальних перевезень пасажирів і вантажів.

2. Зміст навчальної дисципліни

Опис початкової дисципліни «Вантажні перевезення»

Таблиця 2.1. Опис навчальної дисципліни очної форми навчання

Термін вивчення дисципліни		Обсяг дисципліни		Розподіл академічних годин за видами занять очної форми навчання					Контроль знань		
Курс	Семестр	Всього академічних годин	Кредити ECTS	Аудиторні заняття				Самостійна робота	Вид індивідуального завдання	Залік	Іспит
				Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Семінарські заняття				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	120	4	28	28	-	-	64	-	-	+

Таблиця 2.2. Опис навчальної дисципліни заочної форми навчання

Термін вивчення дисципліни		Обсяг дисципліни		Розподіл академічних годин за видами занять заочної форми навчання					Контроль знань		
Курс	Семестр	Всього академічних годин	Кредити ECTS	Аудиторні заняття				Самостійна робота	Вид індивідуального завдання	Залік	Іспит
				Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Семінарські заняття				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	120	4	6	6	-	-	108	-	-	+

3. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 3.1. Зміст та опис дисципліни

№ з/п	Назва розділів та тем	Обсяг годин					
		Очна форма навчання			Заочна форма навчання		
		Лекція	ПЗ	СР	Лекція	ПЗ	СР
1	2	3	5	6	7	9	10
Семестр 4							
1	Тема 1. Транспортні характеристики вантажів	2	–	4	2	–	4
2	Тема 2. Способи підвищення рівня збереження вантажів	2	–	4	2	–	6
3	Тема 3. Сумісність вантажів при зберіганні й транспортуванні	2	–	4	2	–	4
4	Тема 4. Вантажопотоки	2	–	4	–	–	6
5	Тема 5. Техніко-експлуатаційні показники й собівартість вантажних перевезень	2	–	4	–	–	8
6	Тема 6. Методи організації руху й роботи екіпажів транспортних засобів при вантажних перевезеннях	2	–	4	–	–	8
7	Тема 7. Розробка графіків руху	4	–	4	–	–	8
8	Тема 8. Розробка транспортно-технологічних схем доставки вантажів	4	–	4	–	–	8
9	Тема 9. Контроль за виконанням вантажних перевезень	4	–	6	–	–	8
10	Тема 10. Організація роботи на об'єктах транспорту	4	–	6	–	–	8
11	Тема ПЗ 1. Визначення властивостей вантажів при організації транспортування	–	8	6	–	2	10
12	Тема ПЗ 2. Транспортна схема і вантажопотоки	–	6	4	–	2	10
13	Тема ПЗ 3. Оцінка доцільності кільцевих маршрутів	–	6	4	–	1	10
14	Тема ПЗ 4. Оцінка доцільності пакетної поставки продукції	–	8	6	–	1	10
Всього		28	28	64	6	6	108

4. Рейтингова система для оцінювання успішності аспірантів

Для оцінювання успішності здобувачів очної та заочної форми навчання використовується рейтингова система, яка передбачає розподіл балів за виконання всіх запланованих видів робіт.

Таблиця 4.1. Бальні оцінки для елементів контролю очної форми навчання

Елементи навчальної діяльності	Кількість занять	Максимальний бал	Всього балів за семестр
Виконання та захист практичних робіт	4	20	80
Реферат або виступ в аудиторії за науковою тематикою, що відповідає плану навчальної дисципліни	1	20	20
Всього максимум за семестр			100
Формою підсумкового контролю є іспит. Здобувачі допускаються до складання іспиту за умови виконання усіх теоретичних та індивідуальних робіт з дисципліни.			

Таблиця 4.2. Бальні оцінки для елементів контролю заочної форми навчання

Елементи навчальної діяльності	Кількість занять	Максимальний бал	Всього балів за семестр
Виконання та захист практичних робіт	4	20	80
Реферат або виступ в аудиторії за науковою тематикою, що відповідає плану навчальної дисципліни	1	20	20
Всього максимум за семестр			100
Формою підсумкового контролю є іспит. Здобувачі допускаються до складання іспиту за умови виконання усіх теоретичних та індивідуальних робіт з дисципліни.			

Виконання та захист практичних робіт (очна/заочна).

Для здобувачів **очної і заочної форми** навчання передбачено виконання 4-х практичних робіт, які оцінюються від 0 до 20 балів:

- за правильне виконання практичної роботи з наданням повної відповіді – 17...20 балів;
- за правильне виконання практичної роботи з наданням неповної відповіді – 16...10 балів;
- за правильне виконання практичної роботи без надання відповіді – 7...9 балів;
- за розв'язання виконання практичної роботи з помилками та з наданням неповної відповіді – 1...6 балів;

- за розв'язання виконання практичної роботи з помилками та без надання відповіді – 0 балів.

Реферат або виступ в аудиторії за науковою тематикою, що відповідає плану навчальної дисципліни.

Для здобувачів очної та заочної форм навчання передбачено бали (наукова робота). Здобувачам пропонується написання реферату або виступ в аудиторії за науковою тематикою, що відповідає плану навчальної дисципліни. Це може бути також підготовка до участі у міжнародній науковій конференції з доповіддю що відповідає плану навчальної дисципліни.

Таблиця 4.3. Розподіл балів за написання реферату або виступ в аудиторії

Кількість балів за показник					Максимальна кількість балів
Повнота опрацьованого матеріалу	Вміння відповідати на поставлені запитання		Новизна		20
5	5	0	10	0	

5. Питання для проведення підсумкового контролю знань

1. Фізико-хімічні й об'ємно-масові характеристики вантажів.
2. Класифікація вантажів.
3. Вимоги до організації транспортних процесів.
4. Тара і упаковка.
5. Класифікація засобів упакування вантажів. Характеристика транспортної тари.
6. Класифікація, типи й основні параметри контейнерів. Засоби пакетування.
7. Типи піддонів.
8. Маркування вантажів.
9. Види маркування вантажів.
10. Способи й місце нанесення маркування.
11. Способи підвищення рівня схоронності вантажів.
12. Фактори, що впливають на схоронність вантажів.
13. Розміщення й кріплення вантажу в транспортному засобі й контейнері.
14. Сумісність вантажів при зберіганні й транспортуванні.
15. Зберігання вантажів на складах.
16. Характеристика вантажопотоків.
17. Вантажоутворюючі й вантажопоглинаючі пункти.
18. Параметри вантажних потоків і методи їх вивчення.
19. Техніко-експлуатаційні показники й собівартість вантажних перевезень.
20. Вплив техніко-експлуатаційних показників на собівартість перевезень.
21. Методи організації руху й роботи екіпажів транспортних засобів при вантажних перевезеннях.
22. Маршрути руху транспортних засобів.

23. Основні поняття технічного нормування і класифікація витрат робочого часу.
24. Методи технічного нормування і нормування праці водіїв транспортних засобів.
25. Розробка графіків руху.
26. Визначення необхідної кількості транспортних засобів. Випуск транспортних засобів на лінію.
27. Вимоги до перевезення конкретного вантажу.
28. Підготовка процесу до перевезення вантажів.
29. Правила перевезення вантажів.
30. Особливості організації перевезень вантажів.
31. Вибір транспортних засобів при вантажних перевезеннях.
32. Методика вибору в умовах транспортних підприємств.
33. Характеристика транспортно-технологічних систем.
34. Розрахунок і вибір транспортно-технологічних систем.
35. Контроль за виконанням вантажних перевезень.
36. Пломбування, індикація і контроль доступу до вантажу.
37. Системи контролю і регулювання руху транспортних засобів.
38. Організація роботи на об'єктах транспорту.
39. Організація роботи служб транспортного об'єкта.
40. Розробка технологій виконання комплексу операцій на об'єктах транспорту.
41. Технологічні операції.
42. Нормування транспортних операцій.
43. Планування забезпечення перевезень.
44. Обсяги ресурсного забезпечення перевезень.
45. Облік роботи вантажного транспорту.
46. Транспортна документація.

6. Рекомендована література

Основна:

1. Горяїнов О.М. Практика вантажних перевезень і логістики: Навчальний посібник. – Харків: Вид-во «Кортес-2001», 2008. – 323с.
2. Горяїнов О.М. Книга 1. Теорія і практика дисципліни «Вантажні перевезення» (для транспортних технологів): Підручник. – Харків: ХНТУСГ ім.П.Василенка, 2013. – 490с.
3. Горев А.Э. Грузовые автомобильные перевозки: Уч.пособие для студ.высш.учеб.заведений. – 2-е изд., стер. – М.: Изд. «Академия», 2004. – 288с.
4. Вельможин А.В., Гудков В.А., Миротин Л.Б., Куликов А.В. Грузовые автомобильные перевозки: Учебник для вузов. – М.: Горячая линия. – Телеком, 2006. – 560с.
5. Белинская Л. Н., Сенько Г. А. Грузоведение и складское дело на морском транспорте: Учебник для мореход, училищ. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Транспорт, 1990. – 383с.
6. Воркут А. И. Грузовые автомобильные перевозки. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Вища школа, 1986. – 447с.

7. Воркут А. И., Калинин А. Г., Ковалик А. Г. и др. Транспортное обслуживание торгово-оптовых баз. – К.: Техника, 1985. – 112 с.
8. Галабурда В. Г., Персианов В. А., Тимошин А. А. и др. Единая транспортная система: Учебник для вузов. 2-е изд. с измен. и дополн. – М.: Транспорт, 2001. – 303 с.
9. Горев А.Э., Олещенко Е.М. Организация автомобильных перевозок и безопасность движения: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Изд. центр «Академия», 2006. – 256с.
10. Громов Н. Н., Персианов В. А. Управление на транспорте: Учебник для вузов. – М.: Транспорт, 1990. – 336с.

Допоміжна:

11. Заенчик Л.Г., Кисельман Р.Н., Смицкий А.Л. Проектирование технологических карт доставки грузов автомобильным транспортом: Справочно-методическое пособие. Под ред. Р.Н. Кисельмана. – К: Техника, 1990. – 152 с.
12. Олещенко Е.М., Горев А.Э. Основы грузоведения: Учеб.пособие для студ.высш.учеб.завдений. – М.: Изд. центр «Академия», 2005. – 288с.
13. Смехов А. А., Малов А. Д., Островский А. М. и др. Грузоведение, сохранность и крепление грузов / Под ред. А. А. Смехова. – М.: Транспорт, 1987. – 239 с.
14. Аксенова З. И., Бачурин А. А. Анализ производственно-хозяйственной деятельности автотранспортных предприятий: Учебник для вузов. – М.: Транспорт. – 1990. – 255 с.
15. Альбеков А.У., Федько В.П., Митько О.А. Логистика коммерции. Серия «Учебники, учебные пособия». Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 512с.

Інтернет-джерела:

16. <http://www.logistics-gr.com/>
17. <http://science.logistics-gr.com/>
18. <http://dic.logistics-gr.com/>
19. <http://edu.logistics-gr.com/>
20. <http://tests.logistics-gr.com/>